

Usklađenost Zakona o zaštiti podataka o ličnosti sa EU zakonodavstvom i standardima Saveta Evrope

Autor:

Damjan Mileusnić

Dizajn i prelom:

Kliker Dizajn

Recenzentkinja:

Ana Toskić Cvetinović

Lektura i korektura:

Milica Andrić

Izdavač:

Partneri Srbija

Za izdavača:

Ana Toskić Cvetinović

Beograd, jun 2023. godine

Sadržaj

Uvod	5
Propisi u Evropskoj uniji	7
Nedostaci Zakona o zaštiti podataka o ličnosti	9
Uočeni problemi u primeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.....	12
Zaključak	14

Uvod

Zakon o zaštiti podataka o ličnosti^[1] (ZZPL) usvojen je u novembru 2018. godine. Međutim, imajući u vidu da je u pitanju jako složen i kompleksan zakon koji podrazumeva niz novih instituta i obaveza za rukovaoce i obrađivače, sa primenom zakona se otpočelo 9 meseci kasnije, u avgustu 2019. godine.

Aktuelni zakon donet je po uzoru na Opštu uredbu Evropske unije za zaštitu podataka o ličnosti (engl. GDPR – General Data Protection Regulation) i takozvanu Policijsku direktivu (Law Enforcement Directive)^[2], dva dokumenta koja se primenjuju u zemljama Evropske unije od maja 2018. godine. GDPR je unifikovao pravila o zaštiti podataka o ličnosti u zemljama članicama EU, ali i uticao na zakonodavstva kako u državama u procesu pridruživanja, tako i nekim van evropskog kontinenta.^[3] Ova uredba unela je niz novina u oblast zaštite podataka o ličnosti, počev od novih obaveza za rukovaoce i obrađivače, širi spektar prava za lica čiji podaci se obrađuju, pooštavanje kazni za kršenje propisa i slično.^[4]

Međutim, iako Zakon o zaštiti podataka o ličnosti predstavlja vrlo važan iskorak u cilju bolje zaštite prava na privatnost građana Srbije, u prvih nekoliko godina njegove primene primećen je niz nedostataka koje bi trebalo adresirati u budućnosti.

[1] [Zakon o zaštiti podataka o ličnosti](#) (“Sl. glasnik RS”, br. 87/2018)

[2] Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by competent authorities for the purposes of the prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, and on the free movement of such data, and repealing Council Framework Decision 2008/977/JHA, dostupna na [sledećem linku](#)

[3] O uticaju GDPR-a van granica EU videti više na stranici: <https://iuslaboris.com/insights/the-impact-of-the-gdpr-outside-the-eu/>

[4] Analiza uticaja procesa evropskih integracija na lokalnu samoupravu u Srbiji u oblasti zaštite podataka o ličnosti i pristupa informacijama od javnog značaja (deo pregovaračkog poglavlja 23 – pravosuđe i osnovna prava) - Ana Toskić, Maja Stojanović Kerić, Dejvid Jang, 2020. (str. 6)

Ovo je posebno važno imajući u vidu da je u toku donošenje nove Strategije zaštite podataka o ličnosti čiji je cilj da na sveobuhvatan i koherentan način odredi pravac i način unapređenja stanja u ovoj oblasti, naročito u pogledu reforme pravnog okvira i njegove primene.^[5]

Kao jedan od glavnih nedostataka ističe se upravo neusklađenost sektorskih zakona sa aktuelnim Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti koji nije dovoljan da reguliše niz sektorskih pitanja, kao i potreba za regulisanjem obrade pojedinih vrsta podataka o ličnosti, poput biometrijskih ili genetskih podataka.

Imajući navedeno u vidu, u ovoj analizi daćemo kratak osvrt na pravni okvir u oblasti zaštite podataka o ličnosti u Evropskoj uniji, kao i ukazati na neke od glavnih nedostataka koji su primećeni u primeni aktuelnog Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, a naročito imajući u vidu njegove najavljene izmene, u nadi da će ovaj dokument doprineti boljoj zaštiti privatnosti građana Srbije.

[5] Proces donošenja Strategije zaštite podataka o ličnosti u Srbiji, Partneri Srbija, 2021. (str. 5)

Propisi u Evropskoj uniji

Pravo na privatnost, a sa njim i pravo na zaštitu podataka o ličnosti kao jednog od njegovih elemenata, spada u jedno od osnovnih ljudskih prava, garantovanih različitim međunarodnim dokumentima, od Univerzalne deklaracije UN o ljudskim pravima, Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima deteta, do Evropske konvencije o ljudskim pravima.

U oblasti zaštite podataka o ličnosti, Savet Evrope takođe je doneo i Konvenciju 108 i 108+^[6] sa ciljem da odgovori na nove izazove u oblasti digitalizacije, čiji je cilj stvaranje zajedničkog pravnog prostora za što više zemalja u kojima bi se poštovala zaštita podataka o ličnosti. Ova konvencija takođe uspostavlja jedinstven međunarodni sistem saradnje u oblasti zaštite podataka o ličnosti (pružajući pravni osnov za saradnju između različitih nezavisnih institucija), omogućava razvijanje novih standarda i podizanje nacionalnih kapaciteta u ovoj oblasti.^[7]

Pravo na zaštitu podataka o ličnosti u okviru Evropske unije garantovano je najvišim pravnim aktima Evropske unije: Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije (čl. 16)^[8], Ugovorom o Evropskoj uniji (Čl. 39)^[9], kao i Poveljom EU o osnovnim pravima EU (koja u članu 8 propisuje da „svako ima pravo na zaštitu podataka o ličnosti koji se na njega ili nju odnose“.^[10]

Prvi pravni akt na nivou Evropske unije koji se bavio isključivo zaštitom podataka o ličnosti bila je Direktiva 95/46/EZ o zaštiti pojedinaca u pogledu obrade podataka o ličnosti i o slobodnom kretanju tih podataka. Na teritoriji

[6] Konvencija dostupna na [sledećem linku](#)

[7] <https://rm.coe.int/leaflet-data-protection-final-26-april-2019/1680943556>

[8] Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union, Official Journal of the European Union C 326/47, od 26. oktobra 2012, dostupna na [sledećem linku](#)

[9] Consolidated version of the Treaty on European Union, *Official Journal of the European Union* C 326, od 26. oktobra 2012 dostupno na [sledećem linku](#)

[10] Charter of Fundamental Rights of the European Union, *Official Journal of the European Communities* No. C 364/01 od 18. decembra 2000, dostupno na [sledećem linku](#)

Evropske unije takođe je donet niz drugih važnih dokumenata koji su regulisali posebne aspekte zaštite podataka o ličnosti, od kojih je većina stavljena van snage, ali su bili značajni za kasnije donošenje GDPR.-a i Policijske direktive.^[11]

Dva vrlo značajna dokumenta u ovoj oblasti su i Akt o digitalnim servisima donet u cilju stvaranja bezbednijeg digitalnog prostora, gde su zaštićena osnovna prava korisnika i uspostavljanja jednakih uslova za poslovanje^[12], kao i Akt o digitalnim tržištima kako bi se osigurala pravednija i otvorenija tržišta.^[13]

Međutim, najznačajniji dokument u oblasti zaštite podataka o ličnosti predstavlja upravo Opšta uredba o zaštiti podataka EU. Ova uredba kao i Policijska direktiva, poslužila je kao uzor za izradu aktuelnog Zakona o zaštiti podataka o ličnosti u Srbiji. Neki od osnovnih ciljeva (prepoznatih i od strane Evropske komisije)^[14] koje GDPR adresira su:

- » Osnaživanje prava pojedinaca;
- » Jačanje dimenzije unutrašnjeg tržišta u okviru EU;
- » Revidiranje pravila o zaštiti podataka u oblasti policijske i pravosudne saradnje u krivičnim stvarima;
- » Uzimanje u obzir globalne dimenzije zaštite podataka (u smislu njihovog prekograničnog kretanja odnosno razmene);
- » Jačanje institucionalnog okvira za efikasniju primenu pravila o zaštite podataka.^[15]

[11] Između ostalog, Direktiva 2002/58/EZ o obradi podataka o ličnosti i zaštiti privatnosti u sektoru elektronskih komunikacija, Direktiva 2002/22/EZ o univerzalnom servisu i pravima korisnika koja se odnose na elektronske komunikacione mreže i usluge, kao i Direktiva 2009/136/EZ koja je dopunjuje, Uredba (EK) br 2006/2004 o saradnji između nacionalnih organa odgovornih za sprovođenje zakona o zaštiti potrošača, i Okvirna odluka Saveta 2008/977/PUP od 27. novembra 2008. godine o zaštiti podataka o ličnosti obrađenih u okviru policijske i pravosudne saradnje u krivičnim stvarima. kao i Uredba 2018/1725 o zaštiti fizičkih lica u pogledu obrade ličnih podataka od strane institucija, tela, kancelarija i agencija Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka.

[12] The Digital Services Act Package - <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-services-act-package>

[13] Akt o digitalnim tržištima: osiguravanje pravednih i otvorenih digitalnih tržišta - https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/digital-markets-act-ensuring-fair-and-open-digital-markets_hr

[14] Videti: Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the Economic and Social Committee and Committee of the Regions (COM (2010) 609), od 4 novembra 2010, dostupno na [sledećem linku](#)

[15] Analiza uticaja procesa evropskih integracija na lokalnu samoupravu u Srbiji u oblasti zaštite podataka o ličnosti i pristupa informacijama od javnog značaja (deo pregovaračkog poglavlja 23 - pravosuđe i osnovna prava) - Ana Toskić, Maja Stojanović Kerić, Dejvid Jang, 2020. (str. 17)

Nedostaci Zakona o zaštiti podataka o ličnosti

Usvajanjem Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, kao i pratećih podzakonskih akata^[16] Republika Srbija uskladila je u najvećoj meri svoj pravni okvir sa pravnim okvirom EU u ovoj oblasti. Međutim, i pored toga, nakon gotovo 4 godine primene ZZPL, ovaj propis pokazao je određene nedostatke.

U nastavku ukazujemo na neke od nedostataka prepoznatih u ZZPL, uz napomenu da tekst u nastavku ne predstavlja detaljnu pravnu analizu, već pregled onih nedostataka koji su do sada doveli do najčešćih problema u praksi.

Imajući u vidu da je Zakon o zaštiti podataka o ličnosti preuzeo najveći broj odredaba GDPR-a, kao jedno od glavnih problema izdvajaju se dosta nejasne odredbe i prepisani mehanizmi koji inače ne postoje u našem pravnom sistemu. Naš zakon takođe ne sadrži „Preambulu“ GDPR-a, koja ujedno predstavlja i polazni osnov za tumačenje propisa.

ZZPL takođe obuhvata odredbe koje se odnose na dva različita režima obrade podataka – opšti i poseban, koji se odnosi na obradu podataka o ličnosti koju vrše nadležni organi u svrhe sprečavanja, istrage i otkrivanja krivičnih dela, gonjenja učinilaca krivičnih dela ili izvršenja krivičnih sankcija, uključujući sprečavanje i zaštitu od pretnji javnoj i nacionalnoj bezbednosti (član 1. St 2. ZZPL). Međutim, Zakon, niti bilo koji drugi propis u našem pravnom sistemu, ne precizira koji organi spadaju u kategoriju “nadležnih organa”, posebno imajući u vidu da jedan rukovalac u različitim kontekstima može primenjivati različite režime obrade.

[16] Uredba o obrascu za vođenje evidencije i načinu vođenja evidencije o obradi podataka o ličnosti („Službeni glasnik RS”, broj 50/2009), Pravilnik o obrascu legitimacije ovlašćenog lica za vršenje nadzora po Zakonu o zaštiti podataka („Službeni glasnik RS”, broj 35/2009), Pravilnik o načinu prethodne provere radnji obrade podataka o ličnosti („Službeni glasnik RS”, broj 35/2009)

Zakon takođe nije propisno regulisao procesne odredbe o postupanju Poverenika po pritužbama građana. Naime, „ZZPL sadrži odredbu prema kojoj lice na koje se podaci odnose, ima pravo da podnese pritužbu Povereniku, kao i da to ne utiče na pravo tog lica da pokrene druge postupke upravne ili sudske zaštite. S obzirom da organi pred kojim se može voditi postupak (Poverenik, Upravni sud, viši sud) nemaju obavezu međusobnog obaveštavanja, niti proveravanja da li se kod drugog organa vodi kakav postupak, tu se postavlja problem primene načela „ne bis in idem“ (ne dvaput o istom)“, kojim se ujedno dovodi u pitanje pravna sigurnost postupka.^[17]

Važno je istaći i problematiku člana 40 Zakona koji propisuje ograničenja. Naime, ovaj član propisuje niz prava i obaveza koja se „mogu ograničiti“, ako ta ograničenja ne zadiru u suštinu osnovnih prava i sloboda i ako to „predstavlja neophodnu i srazmernu meru u demokratskom društvu“, međutim istim članom nije precizirano da se ova ograničenja mogu regulisati isključivo zakonom. Ovo je posebno problematično imajući u vidu da Ustav republike Srbije u članu 42 izričito navodi da se obrada podataka o ličnosti uređuje zakonom. Ovakvom pravnom regulacijom ostavlja se prostor za različita proizvoljna tumačenja ovakve odredbe od strane rukovalaca i moguće zloupotrebe ovih ograničenja.

Neophodno je osvrnuti se i na nesrazmerno niske kazne koje Zakon propisuje. Naime, u članu 95, Zakon propisuje raspon kazni od 50.000 do 2.000.000 dinara, što je daleko ispod evropskog proseka. Ovakve kazne nemaju odvraćajući efekat po počinioce, naročito velike kompanije i medijske kuće, i ni na koji način neće uticati na bolju zaštitu privatnosti građana Srbije, pa bi prilikom izmena zakona trebalo adresirati ovo važno pitanje.

Takođe, postoji niz oblasti koje sam Zakon nije regulisao. To su pre svega primena veštačke inteligencije i drugih sistema za automatizovanu obradu podataka koji su sve prisutniji u našoj zemlji. Neadekvatno regulisanje ove oblasti, ali i neispunjavanje obaveza propisanim ZZPL u pogledu usklađenosti sektorskih propisa i kvaliteta koje bi jedan zakon koji uređuje obradu podataka o ličnosti trebalo da ispuni, dovelo je i do početka primene Zakona o socijalnoj karti. Naime, registar Socijalna karta obrađuje preko 130 različitih vrsta podataka o korisnicima socijalne pomoći i sa njima povezanim licima, i to upotrebom netransparentnog algoritma na osnovu koga se donosi odluka o dodeljivanju pomoći korisnicima socijalne zaštite u Srbiji.^[18]

[17] Godišnji izveštaj Poverenika za 2022. godinu, dostupan na [sledećem linku](#)

[18] Podneta inicijativa za ocenu ustavnosti Zakona o socijalnoj karti, A11 Inicijativa, dostupno na [sledećem linku](#)

Još jedno od vrlo važnih pitanja koje nije adresirano aktuelnim Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti jeste obrada biometrijskih podataka o ličnosti, kao i genetskih podataka. O ovoj temi detaljnije se priča još od 2019. godine, kada je tadašnji ministar unutrašnjih poslova najavio pokrivanje Beograda kamerama za biometrijski nadzor, koje će ujedno sadržati i mogućnost povezivanja ovih snimaka sa softverom za prepoznavanje lica i registarskih tablica. Nakon toga, od avgusta 2021. do datuma pisanja ove analiza već tri puta je pokušano donošenje novog Zakona o unutrašnjim poslovima, koji bi regulisao ovu oblast, ali uvođenjem različitih intruzivnih tehnologija po prava građana. Trenutno je u toku treći konsultativni proces sa organizacijama civilnog društva i pretpostavlja se da će treći nacrt ovog Zakona biti predstavljen javnosti do kraja 2023. godine.

Takođe, aktuelni Zakon o zaštiti podataka o ličnosti propušta da uredi posebne oblike obrade podatka o ličnosti (poput video nadzora, obradu u svrhu naučnih i istorijskih istraživanja, kao i u statističke svrhe). Ovu oblast trebalo bi detaljnije regulisati kako samim izmenama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti tako i izmenama i usklađivanjem drugih sektorskih zakona sa krovnim zakonom u ovoj oblasti.

Treba napomenuti da je na neke od navedenih nedostataka, civilni sektor ukazivao još tokom procesa javne rasprave o Nacrtu Zakona, ali zakonodavac tada nije imao sluha za predloge i sugestije stručne javnosti. Ostaje da se vidi da li će stavovi biti nešto drugačiji prilikom izrade najavljenih izmena Zakona.

Uočeni problemi u primeni Zakona o zaštiti podataka o ličnosti

Jedan od ključnih problema u primeni ZZPL je neusklađenost sektorskih propisa sa ovim krovnim Zakonom. Naime, iako je obaveza zakonodavca bila da sektorske propise uskladi sa ZZPL, (čl. 2 i čl. 100 ZZPL), ovaj proces nije ni započeo. Tako, primera radi, ZZPL ne može sam urediti vrstu podataka i rokove čuvanja podataka koji se obrađuju u sferi radnih odnosa, niti da konkretno propiše koji se podaci prikupljaju i na koji način kasnije koriste prilikom bezbednosnih provera u organima u sastavu Ministarstva odbrane. Zbog toga je uloga sektorskih zakona veoma važna, jer bi oni trebalo da sadrže preciziranje ovakvih pitanja, oslanjajući se na načela utvrđena krovnim zakonom.^[19] Ova reforma ne sprovodi se ni u skladu sa Akcionim planom za poglavlje 23 koji je propisao da se do kraja 2020. godine sprovede „analiza sektorskih propisa i izradi plan za njihovo usklađivanje sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti“.^[20] Ni dve i po godine kasnije, ovakva analiza nije sačinjena, što ujedno predstavlja jedan od ključnih problema za nezadovoljavajuće stanje u oblasti zaštite podataka o ličnosti u našoj zemlji.

Takođe, kao još jedan od većih problema predstavlja i činjenica da i 4 godine kasnije, veliki broj rukovalaca (kako iz državnog tako i privatnog sektora) i dalje nije prilagodio svoje poslovanje novom Zakonu. Razlozi za ovakvo stanje su brojni, od pomenute kompleksnosti materije, preko nedovoljnih ljudskih i tehničkih kapaciteta za sprovođenje procesa usklađivanja. Međutim, čini se da je ključni razlog i dalje u kulturi nekažnjavanja za povrede prava građana.

Naime, iako su flagrantne povrede privatnosti sve češće, sankcionisanje odgovornih gotovo uvek izostaje. Prema podacima Nacionalnog centra za

[19] [Vodič za izradu i izmenu sektorskih propisa koji uređuju obradu i zaštitu podataka o ličnosti](#) - Partneri Srbija, februar 2022. godine, str. 4-5.

[20] Aktivnost 3.9.1.2. u Revidiranom Akcionom planu iz jula 2020. godine

prevenciju bezbednosnih rizika u IKT sistemima, u 2022. godini operateri IKT sistema od posebnog značaja prijavili su više od 7,5 miliona incidenata neovlašćenog prikupljanja podataka.^[21] Ovo ne podrazumeva samo povrede ličnih podataka, ali brojke jasno ukazuju na stanje bezbednosti informacija u Srbiji.

Takođe, sa jedne strane, kazne propisane ZZPL-om su nesrazmerno male, pa ne postoji ni odvraćajući efekat po počinioce. Sa druge strane, ne postoji još uvek dovoljno razvijena svest građana da koriste mehanizme zaštite prava. Ovome svedoči i činjenica da je Poverenik u 2022. godini primio samo 181 pritužbu građana (23 manje nego u 2021. godini), i sproveo inspekcijski nadzor u oblasti zaštite podataka o ličnosti u 354 slučaja.

Važno je ukazati da su za povrede ličnih podataka najčešće odgovorni upravo državni organi, kao i da su te povrede učestalije na lokalnu. Stoga, neophodno je poštiti kaznenu politiku u ovoj oblasti, pre svega imajući u vidu da je sudska praksa u ovoj oblasti gotovo nepostojeća. Za krivično delo neovlašćenog prikupljanja podataka tokom 2019. i 2020. godine donete su samo dve osuđujuće presude, dok ih je u periodu do kraja 2021. bilo 5.^[22] Javna tužilaštva i policija dosta su neaktivni u ovim predmetima, a kazne vrlo niske, pa bi ovo pitanje takođe trebalo adresirati kroz izmene Zakona o zaštiti podataka o ličnosti planiranih za kraj godine, kako bi izrečene kazne mogle imati odvraćajuće dejstvo na počinioce.

Kao još jedan veliki problem u praksi izdvaja se i curenje podataka iz institucija u medije, sa akcentom na curenju podataka iz aktivnih istraga. Odgovorna lica u većini slučajeva nisu sankcionisana, a žrtve koje su vrlo često i pripadnici/ce osetljivih društvenih grupa moraju da se suočavaju sa činjenicom da su njihovi podaci objavljeni trajno na internet sajtovima, medijskim portalima i u dnevnoj štampi. Ovakvo postupanje rezultira dodatnim šikaniranjem žrtava, njihovih porodica i prijatelja dok se u medijima na prilično slikovit način opisuju krivična dela kojima su pojedine žrtve bile izložene. Stoga, adresiranje odgovornosti lica u javnim institucijama predstavlja jedno od ključnih pitanja na koje bi trebalo odgovoriti u cilju bolje zaštite privatnosti građana Srbije.

Pored toga, neophodno je uspostaviti bolju kontrolu službe Poverenika za informacije od javnog značaja nad primenom kadrovskih, ali i drugih mera koje bi omogućile bolju zaštitu ličnih podataka.

[21] Izveštaj Nacionalnog CERT-a o statističkim podacima o svim incidentima u IKT sistemima od posebnog značaja u 2022. godini (str. 10), dostupan na [sledećem linku](#)

[22] [Privatnost i zaštita podataka o ličnosti u Srbiji - Reforma i primena pravnog okvira u odabranim sektorskim oblastima \(2021.-2022.\)](#), str. 24, Partneri Srbija

Zaključak

Iako je donošenje aktuelnog Zakona o zaštiti podataka o ličnosti koji je u skladu sa GDPR-om važan korak u daljem ostvarivanju prava građana, ovaj Zakon sam po sebi nije dovoljan. Primena u praksi je pokazala niz problema koje bi izmene zakona trebalo da adresiraju.

Pre svega, usklađivanje sektorskih zakona morao bi biti prioritet nadležnih institucija, pre svega Vlade i Ministarstva pravde. Iako se očekuje da će nova Strategija zaštite podataka o ličnosti uneti određenu dozu pravne sigurnosti u oblast zaštite podataka, izmene zakona su takođe neophodne. Pooštravanje kaznene politike u ovoj oblasti, sankcionisanje organa koji ne postupaju po obavezujućim rešenjima Poverenika, kažnjavanje zaposlenih u institucijama koji dele lične podatke građana, samo su neke od tema na koje bi trebalo obratiti pažnju prilikom izmena ZZPL ili drugih propisa koji uređuju ovu materiju.

Takođe, iako zakon postoji, svest građana o zaštiti sopstvenih podataka takođe nije na visokom nivou. Građani olako ostavljaju svoje lične podatke trećim licima i na internetu, nesvesni rizika koje ovakvo postupanje donosi. Stoga je podizanje svesti o značaju zaštite podataka o ličnosti posao ne samo za službu Poverenika, već i za sve državne institucije, ali i za organizacije civilnog društva koje se bave ovim temama. Građani takođe moraju prvenstveno biti svesni da je neophodno da štite ne samo svoje, već i tuđe podatke.

Izmene Zakona o zaštiti podataka o ličnosti trebalo bi da budu usmerene na bolju zaštitu privatnosti građana Srbije, prevenciju daljih zloupotreba podataka o ličnosti, kao i sveobuhvatnije uređenje pojedinih radnji obrade.

Organizacije civilnog društva, a među njima i Partneri Srbija nastaviće da budu uključene u praćenje ovih procesa i da doprinose unapređenju stanja u ovoj oblasti i daljoj edukaciji građana o njihovim pravima i obavezama.

